
Po státnicích přicházíte o status studenta UK. Co se změní?

Po státnicích přicházíte o status studenta Univerzity Karlovy. Co to v praxi znamená?

Je červen. Úspěšně jste zvládli všechny státní závěrečné zkoušky, obhájili bakalářskou nebo diplomovou práci, také přijímací řízení do navazujícího magisterského či doktorského programu máte za sebou a na fakultním studijním oddělení vám řeknou, že jste právě přišli o status studenta. Co se tím pro vás mění?

Zákon o vysokých školách hovoří v tomto směru jasně: *Studium se řádně ukončuje absolvováním studia v příslušném studijním programu. Dnem ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní zkouška předepsaná na závěr studia nebo její poslední část.* A platí to i v případě, že plánujete pokračovat v navazujícím magisterském či doktorském studiu. Status studenta získáváte opět v okamžiku zápisu do dalšího programu. Záleží pak na harmonogramu akademického roku každé fakulty, kdy přesně se tak stane. Někdy je to už pár dní po červnových státnicích, jindy až v září.

Obědy bez slevy

Asi první známku, že je něco jinak, zaregistrujete v menze – nečekaně platíte za oběd víc než obvykle. Je to z toho důvodu, že studijní informační systém uzavřel, třebaže jen dočasně, vaše vysokoškolské vzdělávání a vy jste tak ztratili výhodu obědvat se slevou. „Každý den po půlnoci se aktualizuje změnové hlášení, a pokud člověk přijde o status studenta, nemůže samozřejmě čerpat dotaci na jídlo,“ vysvětluje Josef Zajíc z útvaru stravovacích služeb UK. Pokud vás to uklidní, oběd za plnou cenu je asi ta největší ztráta, která vás potká. Ostatní benefity zůstávají fakticky beze změn.

Ubytování na koleji

Jestliže jste uzavřeli ubytovací smlouvu na akademický rok, který trvá od září do září následujícího roku, máte vystaráno. Dohoda běží dál a pokoj vám je k dispozici i přes prázdniny, bez ohledu na to, že jste studium fakticky uzavřeli. „I kdyby student státnicemi skončil a nepokračoval v navazujícím programu, může na koleji bydlet do konce platnosti smlouvy o ubytování, nejdéle však do konce akademického roku,“ upozorňuje vedoucí útvaru ubytovacích služeb Miroslava Hurdová. Termín, kdy se prodlužují ubytovací smlouvy pro akademický rok 2019/2020, je poměrně dlouhý – od 6. května do 15. července – a lze to tedy stihnout ještě před státnicemi. Nově nabytý status studenta se dokládá správě kolejí až v září. Pokud v tu chvíli absolvent bakalářského programu nebude mít zápis do navazujícího magisterského studia ještě za sebou, a nebude se tak moci prokázat obnoveným statusem studenta, lze to podle Miroslavy Hurdové vyřešit individuálně: „Přinese jednoduše potvrzení o studiu, jakmile zápisem projde, a my si status ověříme ve studentském informačním systému.“

Studentský kupon na MHD

Cestování městskou hromadnou dopravou pro vás bude beze změn. Pro Dopravní podnik hlavního města Prahy je směodatný nárok na studentský kupon v době jeho nákupu. „Student vysoké školy předloží na začátku akademického roku doklad o studiu. Sleva se aktivuje do 31. října následujícího roku,“ vysvětluje tisková mluvčí dopravního podniku Aneta Řehková s tím, že po celé toto období lze využívat slevu na jízděm v kategorii student 18 – 26 let. „V případě, že dokončí bakalářské studium a pokračuje ve studiu magisterském, je povinen předložit v novém akademickém roce potvrzení na další rok. Pokud ukončí studium a v navazujícím magisterském již nepokračuje, zaniká nárok na slevu dnem ukončení studia.“

Sociální a zdravotní pojištění

Platit si sociální pojištění je čistě dobrovolné, pokud člověk není v překlennovacím období mezi bakalářským a magisterským studiem výdělečně činný. Co se týká zdravotního pojištění, *student do šestadvaceti let, připravuje-li se soustavně na budoucí povolání, je ze zákona považován za nezaopatřené dítě a zdravotní pojištění za něho hradí stát. Platí to i po dobu od řádného ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se bezprostředně stane studentem téže nebo jiné vysoké školy, nejdéle však po dobu tří kalendářních měsíců, tzn. např. období mezi bakalářským a magisterským studijním programem* – píše se na webu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky. Přesto musí tyto změny (že studium řádně ukončil a později na něj znovu navázal) oznámit příslušné zdravotní pojišťovně.

Daňová sleva pro rodiče vysokoškoláků do šestadvaceti let

„Rodiče studentů, kteří úspěšně zakončili bakaláře a budou pokračovat v navazujícím magisterském programu, uplatňují slevu i přes prázdniny,“ říká tisková mluvčí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu Radka Musilová.

Přijít o status studenta není žádná tragédie, ale prostě fakt. Ať už plánujete po prázdninách dál studovat, anebo pro vás školní povinnosti státnicemi končí, je důležité umět plánovat a znát svá práva i povinnosti. Vždy je lepší být příjemně překvapen, než nepříjemně zaskočen.

Když nepokračujete ve studiu dál

Jiná situace nastává, pokud student do navazujícího magisterského programu vůbec nenastoupí, nebo ho začne studovat později než za tři měsíce. „V takovém případě je stát plátcem studentova zdravotního pojištění po řádném ukončení studia na vysoké škole ještě celý zbytek kalendářního měsíce, ve kterém bylo studium ukončeno,“ vysvětluje Jaroslav Švec z Odboru pro studium a záležitosti studentů UK. Stát platí za absolventa zdravotní pojištění ještě následující měsíc, pokud v tu dobu nevykává výdělečnou činnost a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci. Pokud student studium neukončí řádně, např. je vyhozen, stát je plátcem zdravotního pojištění do konce kalendářního měsíce, ke kterému byl vyhozen. V následujícím měsíci už povinnost platit zdravotní pojištění přechází na bývalého studenta.